

práv dobra piča za živino, posebno pa za svinje. Ječmen korenju clo nič ne škodje, zato kër začne še le takrat práv čversto rasti, kader je že ječmen požet in njiva sterniša opleta in očisčena. Na njivi, na ktero se štiri mernike ječmena poseje, se pridobi zraven navadniga ječmenoviga pridelka tudi 10 do 12 voz korenja, in ravno na tisto zemljo se da, potem, ko je korenje že spravljeno, če je kraj zato, zimska rež vsejati, med ktero se tudi leča dobro obnaša, če je zemlja pešena in suha, sicer pa ne.

Z lepim dobičkam se da tudi korún (krompir) s fižolam, (bôbam) ali pa s konopljo saditi. Kader je že za korún odločena in dobro pognojena njiva preorana in povlečena, posej práv redko na pol orala veliko njivo pol bokala konoplje; tisti kmetovavec pa, ki nima veliko zemlje in torej tudi toliko korúna ne sadi, naj ga ne sadi po navadi precej za plugam (drevesam), ampak naj napravi poredama jamice, pol čevlja globoke, in naj ga posadí vanje, v vsako peto jamico naj pa fižola pomeče, in vsi trojni sadeži bodo enako čversto rasti začeli. Če jih je po enkrat okopal in saj nar manj enkrat osul, bodo vsi rastli, de bo kaj! Na njivi eniga orala sim v srednjih letih po 50 voz korúna, 4 do 6 mernikov konopniga semena in ravno toliko fižola pridelal.

Prepričan od velike koristnosti take mešance, tako obdelovanje poljá vsim kmetovavcam práv živo priporočim, naj bi se ga čversto poprijeli, kjer koli je kraj in vreme imenovanim sadežam primerjeno. Anton Strohen.

Vinska terta tretji dan Malitravna na Krajskim cvetè!

To je bôsa! bojo bravci Novic odgovorili. Ni bôsa ne, ampak čista resnica. Vrednik Novic je cvetje in perje vinske terte v rokah imel, ki ga je gosp. Karinger iz Boštanja na Dolenskim v Ljubljano sabo prinesel in tamkej od gospoda Jožefa Dermelna, učitelja in od c. k. kmetijske družbe s sreberno svetinjo poslavljeniga sadjorednika in posestnika prejel, ki ima po eni strani svoje hiše terto izpeljano, ktera je 3. Malitravna pod milim nebam v polnim cvetju bila. Korenina te stare terte stoji v kleti (keldru) hiše Nr. 7 v Boštanji in gré skozi strop kleti in skozi stano učitelja pod oknam vùn. De tertna korenina v kleti stoji, ji je gotovo nar več k takó zgodnim cvetju pomagalo — vunder še taciga prigodka gosp. Dermel nikoli doživel ni. Práv zlo bi nam on vstregel, ko bi nam oznanil, kadaj de bo grojzde te terte dozorelo!

Dr. Bleiweis.

Od previdnosti božje za ohranjenje vsakiga naroda na zemlji.

(Na dalje.)

Podajmo se v ledéno Sibirijo, in tam najdemo narlepši ajdo, in kakor v vsih severnih stranéh mnogo zverine, ki s svojim debelim in môčno volnatim kožuham človeka varje, de ga grozni mraz ne stisne. — Še višje prebivajo Jakuti; njih dežela je skorej vedno premerznjena. Pa ravno v to deželo priletí vsako leto v začetku Rožnika nebrojno število divjih gosí, ki se takó lahkó vjeti dajo, de si jih ena sama družina na tavžente naloví, in se ž njimi celo leto preživí. Kër je namreč zemlja skorej vedno zmerznjena, se v nji poshranijo in ne spridijo. Kdo ne vidi zopet tukej dobrotne roke božje!

Kaj čémo clo od Laponije reči, kjer na planinah večni snég leží, potoki do dna zamerznejo, in se večkrat cele léta ne otajajo! Ali ne bomo rekli, de je ta dežela od previdnosti božje popolnoma zapušena? Pa neka

domača žival, severni jêlen ali sedlón (Renntier) imenovana, z dolgim zobam svoj živež — neki mah — izpod léda zruje, in pride o pravim času k hiši svojiga gospodarja, de se pomolsti da. Zima je tamkej takó huda, de če se zakurjena hiša odprè, ves sopuh kar na enkrat v snég spremenjen na tla pade. Per vsem tem pa nastopi po dolgi zimski noči poletni čas, ki od dvéh do tréh mescov terpi, in v tem času vse takó hitro raste, de sta ječmen in rež dva méseca po setvi že zréla in požéta.

Kdo ne občuduje tukej neskončne modrosti Stvarnika? V naših evropejskih deželah res poletje dalje terpi; ali hladna noč, ki za vsakim dnevam nastopi, rast zadržuje takó, de per nas od setve do žetve veliko več časa pretêče, ko v Laponii. Veči je toplota v naših krajih, dalji in prijazniši polétje; tode toplota, ki rast déla, je na vse polétne mesce razdeljena. Kar je tedaj Laponsko polétje krajši, je pa gorkejši, in takó dozore rastljíne tam pol poprej ko per nas.

Razun dobrote, ki jo Laponcam ta žetev in sedlón perneseta, še perletí, kakor po vsih severnih krajih, brez števila veliko tičev, kterih jajca in mesó silno dobre jedíla dajo.

Pa med vsimi deželami zemlje narbolj zapušena se zdí Grenlandija, ki nar više ob severji leží. Drujiga se tam ne vidi, ko veličanske gore in mogočno skalovje, kteriga verhovje se v megli zgubi. Na mnogih krajih naletí okó na stogove ledénih plóš, ki po tri mile na deleč sežejo, in so na sto sežnjev visoko nakupičene. Mraz tih krajev preseže ves zapopadek. Clo žganje zmerzne in razžene posode. V Svečanu in Sušcu poka kamnje, in se v kose razletí. Vunder pa ni ljudstva, ki bi bilo v svojo domovino takó močno zaljubljeno, ko je Grenlanško. Njiva, žetev, splóšna in posebna umetnost tih ljudi je lov môrskih psov. Kakor Otahajčanje in drugi prebivavci pod soncam iz krušniga drevesa streho, živež, obleko, orodje in vse drugo dobijo, kar za ohranjenje življenja potrebujejo: takó imajo Grenlanci živež, pijačo, obleko, okna, žeblje, pile, orodje, odejo i. t. d. od samiga morskiga psa. Vse to dobijo iz njegoviga mesá, sála, kí, čév, mehurja, kostí, réber, kože, želodca in kerví. Sicer lovijo tudi zajce, lesice, medvéde, zlatóvke (zlahtne postervi); vunder se s tem ne morejo dolgo muditi, kër njih dan ali polétje le šest tednov terpi, po tem pa zopet noč in zima nastopite.

(Konec sledí.)

Besedna vganjka.

Poznaš orodje, ktero godci rabijo? Beri nazaj, v mejo me stavijo.

Znajdba vganjke v poprejšnjim listu je:

Štiri.

Današnjemu listu je 7. doklada perdjana.

Žitni kup.	V Ljubljani		V Krajnju	
	11. Malitravna.	6. Malitravna.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače....	2	—	2	6
1 » » banaške...	2	15	2	15
1 » Turšice.....	1	16	1	16
1 » Soršice.....	—	—	1	40
1 » Réži.....	1	36	1	40
1 » Ječmena.....	1	21	1	20
1 » Prosa.....	1	4	1	15
1 » Ajde.....	1	—	1	5
1 » Ovsa.....	—	54	—	54